



# PIVOT<sup>4A</sup>

## LEARNER'S MATERIAL

IKALAWANG MARKAHAN  
**Filipino**

**G6**



**DepEd CALABARZON**  
*Curriculum and Learning Management Division*

**PAG-AARI NG PAMAHALAAN**  
Hindi Ipinagbibili

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at niribisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

**PIVOT 4A Learner's Material**  
**Ikalawang Markahan**  
**Unang Edisyon, 2020**

# **Filipino**

## **Ikaanim na Baitang**

Job S. Zape, Jr.  
**PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead**

Maria Leilane Bernabe  
**Content Creator & Writer**

Jaypee E. Lopo & Elaine T. Balaogan  
**Internal Reviewer & Editor**

Ephraim L. Gibas & Sonny Bhoy Flores  
**Layout Artist & Illustrator**

John Albert A. Rico & Melanie Mae N. Moreno  
**Graphic Artist & Cover Designer**

Ephraim L. Gibas  
**IT & Logistics**

Earvin Pelagio, Komisyon sa Wikang Filipino  
**External Reviewer & Language Editor**

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON  
Patnugot: Wilfredo E. Cabral  
Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

*PIVOT 4A CALABARZON Filipino G6*

## Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

### Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang **Filipino**. Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinigurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang may tiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa mga sumusunod na aralin.

Salamat sa iyo!

### Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anomang marka o sulat ang anomang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 38 sa pamamagitan ng akmang simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o taga pag-alaga, o sinomang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

## Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning Delivery Process	Nilalaman
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.
	Suriin	
Pagpapaunlad (Development)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog sa mga konseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.
	Tuklasin	
	Pagyamanin	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D. Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.
	Linangin	
	Ilangkop	
Paglalapat (Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga ideya, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong repleksiyon, pag-uugnay o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dati ng natutuhan.
	Tayahin	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

## Gamit ng Pang-uri

### Aralin

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang makasasagot sa mga tanong tungkol sa napakinggang kuwento; makagagamit nang wasto ng pang-uri sa paglalarawan sa iba't ibang sitwasyon; at mailalarawan ang tauhan at tagpuan sa binasang kuwento.

Ang **pang-uri** ay bahagi ng pananalita na naglalarawan ng ngalan ng tao, bagay, hayop, pangyayari, lugar, kilos, oras, at iba pa. Kadalasan, ginagamit ito upang mas bigyang linaw ang isang pangngalan.

Halimbawa :

1. Si Dr. Jose Rizal ay matalinong bayani. (matalino - naglalarawan sa bayani)
2. Ang alaga kong aso ay makapal ang balahibo. (makapal - naglalarawan sa balahibo)
3. Tahimik ang mga paaralan ngayon sa panahon ng pandemya. (tahimik - naglalarawan sa paaralan)

Ipabasa sa isang kasama sa bahay ang kuwento. Tandaan, kailangan lagi ang pag-unawa sa binabasa o pinakikikingan.

### Ang Pangako ni Gina

(ni Mitch A. Javier)

Isang araw, nakita ko si Gina na tahimik na umiiyak sa likod ng silid. Nilapitan ko siya at tinanong kung bakit, at ibinahagi niya sa akin ang kaniyang problema. Talagang butas na raw ang kaniyang bulsa kaya napagpasiyahan ng kaniyang ina na ibenta na ang luma nilang dyip. Katuwiran niya, madalas na rin naman itong masira at lalo lamang silang nababaon sa utang.

Nalulungkot raw siya dahil ang dyip na iyon na lamang ang natitirang naipundar ng kaniyang yumaong ama. Dahil matagal na ring nagbibilang ng poste ang kaniyang ina, naibenta na rin ang iba pa nilang kagamitan. Pati ang kanilang bahay ay naibenta na at malapit na silang paalisin sa kanilang tinutuluyan dahil sa kanilang mga utang. Ang dyip ang tanging natitirang alaala ng kaniyang ama.

“Kung narito pa si Papa, malulungkot din siya,” kuwento pa ni Gina. “Pero sa tingin ko, sasabihin din niya sa amin na ibenta namin ito. Maiintindihan niya kami. Ibebenta namin ang dyip ni Papa. Pero kuya, ipapangako ko kay Mama at Papa na magsisikap ako upang mapalitan ang bahay at sasakyan ni Papa. Tutulungan ko si Mama,” sambit ni Gina.

Bago ako umalis sa bahay nina Gina ay nakita ko kung paanong mas nalugmok pa sila sa hirap. Madalas siyang walang baon at kulang ang gamit sa eskuwela, subalit sadyang malakas ang loob niya. Pinilit niyang pumasok araw-araw. Walang nakuhang permanenteng trabaho ang nanay niya. Umalis akong nalulungkot dahil sa nangyari sa kanila.

Halos sampung taon ang lumipas bago ako nakatanggap ng tawag mula kay Gina. Niyaya niya akong pumunta sa bahay nila. Napansin kong iba na ang *address* na ibinigay niya sa akin. Naisip ko, napaalis na naman kaya sila sa bahay na tinutuluyan nila?

Subalit nagulat ako nang dumating ako sa bahay nila. Hindi na ito kagaya ng madidilim at masisikip na tinutuluyan nila noon. Higit na matibay ang bahay na ito, at sapat ang espasyo para sa kanilang mag-iina. May kotseng nakaparada sa harap ng bahay, Abot-tainga ang ngiti ni Gina nang salubungin niya ako. Kaarawan pala ng kanilang ina ngayon. Ibinalita ni Gina sa akin na hindi siya tumigil sa pag-aaral at nakapagtapos bilang isang *computer engineer*. Pinalad siyang magkaroon ng mabuting trabaho. Hindi na nagtatrabaho ang kaniyang ina dahil kaya nang pag-aralin ni Gina ang kaniyang kapatid.

Binabati ko si Gina dahil sa kaniyang tagumpay. “Ang layo na ng narating ninyo;” sabi ko sa kaniya. “Nadaan naman sa kusang-palo,” kuwento niya sa akin. “Hindi kami sumuko para hindi masayang ang naipundar ni Papa. Wala na sa amin ang dyip ni Papa, pero ang bahay na ito ay hindi na mawawala kay Mama, kahit kailan.”

## D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Sagutin ang sumusunod na tanong sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang pangunahing suliranin ni Gina?
2. Ano ang ayaw ibenta ni Gina dahil ito na lamang ang alaala ng kaniyang ama?
3. Paano nasolusyunan ni Gina ang kaniyang problema?
4. Bakit nagulat ang may-akda nang makita niya ang bahay nina Gina?
5. Ilarawan mo ang mga tauhan at tagpuan sa binasang kuwento.

## E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Basahin ang mga pariralang ginamit sa kuwento. Piliin ang salitang naglalarawan o mga pang-uri. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

tahimik na umiiyak

likod ng silid

butas ang bulsa

lumang dyip

malakas ang loob

madilim at masikip

matibay ang bahay

sapat ang espasyo

abot tainga ang ngiti

mabuting trabaho

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Piliin ang letra ng pinaka-angkop na sagot. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ang kambal na sina Lira at Lita ay \_\_\_\_\_. Mahusay gumawa ng tula si Lira. Magaling namang magpinta si Lita. Marami ang natutuwa sa kanila.

A. kapwa mabilis

B. kapwa malikhain

C. kapwa malusog

D. kapwa matangkad



2. Masayang pumapasok sa paaralan ang mga kabataang nagmula sa Purok Pagkakaisa. Tuwing Sabado at Linggo ay sinisikap nilang maging makabuluhan ang kanilang araw sa pamamagitan ng pagtulong sa kanilang mga magulang. Ang mga bata sa Purok Pagkakaisa ay \_\_\_\_\_.  
A. kapuri-puri      B. maalalahanin      C. nakakaaliw      D. nakakainis
3. Ang iba't ibang laro sa kompyuter ang pinagkakaabalahan ng batang si Jet. Naging dahilan ito ng madalas niyang pagliban sa klase at pagkakaroon ng mababang marka. Si Jet ay isang \_\_\_\_\_ na bata.  
A. disiplinado      B. mabait      C. masipag      D. tamad
4. Isa sa mga paboritong araw ni Andrea ay ang Araw ng Pasko. Bukod sa kaarawan ito ni Hesukristo, panahon din ito ng pagbibigayan. \_\_\_\_\_ siyang nagbibigay ng regalo sa kaniyang mga mahal sa buhay.  
A. Buong-puso      B. Kapus-palad      C. Ngiting-aso      D. Pusong-bato
5. \_\_\_\_\_ ang mga nakuhang gulay at prutas nang mag-anak na Aguilar. Agad nila itong dinala sa pamilihan at itininda sa tamang halaga.  
A. Bulok      B. Hinog      C. Makunat      D. Sariwang-sariwa
6. Lima ang anak ni Mang Jose. Naiwan ito sa kanya ng kaniyang asawang maagang namatay. \_\_\_\_\_ ang kaniyang ginagawa upang matustusan ang pag-aaral at pangangailangan nang mga ito.  
A. Anak pawis      B. Balat-sibuyas      C. Kayod-kalabaw      D. Hampas-lupa
7. May sakit si Annie. Ang sabi ng kaniyang mga doktor ay sapat na pahinga, tamang pagkain, ehersisyo at regular na pag-inom ng gamot ang kailangan niya. Sinunod niya ang lahat ng ito. \_\_\_\_\_ ang payo ng kaniyang doktor.  
A. Mabango      B. Mabait      C. Mabisa      D. Matapang
8. Dilaw, pula at berde ang mga ilaw na simbolo ng batas trapiko. Mga kulay na kabisadong-kabisado na ni Jaja. Madalas niya itong makita sa tuwing siya ay pumapasok sa paaralan. Batid niya na ang mga ito ay nararapat lamang na sundin. Si Jaja ay \_\_\_\_\_.  
A. maaalahanin      B. mapitagan      C. masipag      D. masunurin
9. \_\_\_\_\_ ang mga anak ni Aling Zeny. Magagalang na pananalita ang maririnig mo sa kanila tuwi-tuwina. Maging ang pagmamano at paghalik sa kamay sa mga nakatatanda ay ginagawa din nila.  
A. Magagalang      B. Masusungit      C. Matatapang      D. Matutulin
10. Ang *dengue* at *malaria* ay mga sakit na nagmumula sa kagat ng lamok. Ang mga sakit na ito ay nakamamatay. Ang sakit na dengue at malaria ay maituturing na \_\_\_\_\_.  
A. mabigat      B. maganda      C. mapanganib      D. masarap

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Sumulat ng isang talata tungkol sa iyong kaibigan. Gumamit ng mga pang-uri sa iyong mga pangungusap. Salungguhitan ito sa iyong sagutang papel.



**Gawain sa Pagkatuto Bilang 5:** Punan ng tamang sagot ang patlang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang pang-uri ay mga salitang nagbibigay deskripsiyon o nagbibigay turing sa ngalan ng \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ o \_\_\_\_\_. Sisimulan ko ang aking araw-araw na pamumuhay sa pagmamasid sa ating kapaligiran upang mailarawan ko ang kagandahan ng ating paligid.



# Paksa at Datos sa Binasang Sanaysay o Teksto

WEEK

2

I

Aralin

Pagkatapos ng aralin na ito ay inaasahang masasabi mo ang paksa sa binasang sanaysay; makapagtatala ka ng datos mula sa binasang teksto at mabibigyan mo ng kahulugan ang kilos ng mga tauhan sa napakinggang pabula.

Ano ang tinatawag na **datos**?

Ang datos ay koleksiyon ng mga elemento o mga kaalaman na ginagamit sa mga eksperimento, pagsusuri o pag-aaral ng isang bagay. Ito ay mahalagang bahagi ng anomang pagsusuri, dahil dito nakasalalay ang tiyak na resulta o bunga ng isang pagsusuri.

Sa pangangalap ng mga datos, mainam na itala ang mga ito mula sa binasang teksto. Dapat ito ay nagtataglay ng tiyak na impormasyon patungkol sa bagay, tao, lugar o pangyayari. Hindi ito naglalaman ng opinyon.

Ano ang **teksto**?

Ang teksto ay babasahin na naglalaman ng mga ideya tungkol sa iba't ibang tao o impormasyon tungkol sa mga bagay-bagay.

Basahin at unawain ang teksto.

## NANGANGAILANGAN NG:

Kalihim  
(Babae)

Gulang: 20-35

Pinag-aralan: Tapos ng Bokasyonal o dalawang taon sa kolehiyo

May kaalaman sa Kompyuter: *Microsoft Word, Lotus, Excel, Email*

Mag-aplay sa:

SM Department Store, Lungsod ng Lucena  
(Hanapin si G. Percival Fernandez, Tagapamahala)

D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Sagutin ang mga sumusunod na tanong tungkol sa patalastas. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel .

1. Anong hanapbuhay ang kailangan sa patalastas na nabasa?
2. Ilang taon ang maaaring mag-aplay sa bakanteng posisyon?
3. Anong kasarian ang hinahanap para sa pagiging kalihim?
4. Anong mga kaalaman ang dapat taglayin ng isang kalihim upang matanggap sa trabaho?
5. Saan siya dapat mag-aplay?

6. Sino ang maaaring hanapin sa pag-aaplay?
7. Bakit hindi kinailangang tapos ng apat na taon ang nag-aaplay ng trabaho?
8. Sa palagay mo, kaya rin ba ng lalaki ang trabahong hinahanap ng SM Department Store? Ipaliwanag ang iyong sagot.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Ibigay ang datos ng mga sumusunod. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Bilang ng rehiyon sa Pilipinas.
2. Petsa ng kapanganakan ng bayaning si Dr. Jose Rizal.
3. Lugar kung saan ka isinilang.

## E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Tukuyin ang pangunahing diwa. Isulat ang letra ng sagot sa sagutang papel.

1. Ang Mahal na Birhen ng Kapayapaan at Mabuting Paglalakbay (Nuestra Señora dela Paz y Buenviaje) ang patron ng Antipolo sa Rizal. Dito, ang pagdiriwang ng pista ay sa buong buwan ng Mayo. Ipinagdiriwang din ito sa ika-8 ng Disyembre. Ito'y dinarayo ng maraming taong nais humiling ng biyaya sa patron ng bayan.
  - A. Ang pagdiriwang ng mamamayan ng Antipolo, Rizal ng pista ng Mahal na Birhen ng Kapayapaan at Mabuting Paglalakbay
  - B. Ang hindi pagdiriwang ng mamamayan ng Antipolo, Rizal ng pista ng Mahal na Birhen ng Kapayapaan at Mabuting Paglalakbay
  - C. Ang pagsalungat sa pagdiriwang ng mamamayan ng Antipolo, Rizal ng pista ng Mahal na Birhen ng Kapayapaan at Mabuting Paglalakbay
  - D. Ang kaguluhan sa pagdiriwang ng mamamayan ng Antipolo, Rizal ng pista ng Mahal na Birhen ng Kapayapaan at Mabuting Paglalakbay
2. Ipinagdiriwang taon-taon ang kapistahan ng Patrong San Martin, pati na rin ang higit na masiglang kapistahan ng Mahal na Krus sa bayan ng Bocaue sa Bulacan. Mayroon ditong Pagoda sa Wawa o prusisyon sa ilog. Iniikutan ng maraming taong lulan ng maliliit na bangka ang Mahal na Krus na nasa napakagarang pagoda. Ito'y ipinuprusisyon sa kahabaan ng Ilog Bocaue hanggang sa Wawa, kung saan sinasabing nakuha ng mga mangingisda ang Mahal na Krus.
  - A. Ang pagparada ng Mahal na Krus sa kalsada ng Bocaue hanggang sa Wawa
  - B. Ang pagparada ng Mahal na Krus sa kabundukan ng Bocaue hanggang sa Wawa
  - C. Ang pagparada ng Mahal na Krus sa ilog ng Bocaue hanggang sa Wawa
  - D. Ang pagparada ng Mahal na Krus sa dagat ng Bocaue hanggang sa Wawa

3. Ang Moriones ay hindi sa entablado ginaganap kundi sa mga lansangan sa buong bayan. Ito'y idinaraos taon-taon, ilang araw pagkaraan ng Biyernes Santo o Mahal na Araw.
  - A. Ang pagdiriwang ng Moriones Festival
  - B. Ang pagdiriwang ng Pahiyas Festival
  - C. Ang pagdiriwang ng Higantes Festival
  - D. Ang pagdiriwang ng Sinulog Festival
4. Noong panahon ng mga Espanyol, ang mga Pilipino ay hindi masasabing malaya. Nasa ilalim tayo ng mahigpit at malupit na pamamahala ng mga Espanyol. Salamat na lamang sa ating dakila, matatapat, at matatapang na bayani. Nakipaglaban sila upang matamo ang ating kalayaan.
  - A. Ang mga Pilipino sa panahon ng mga bagong bayani
  - B. Ang mga Pilipino sa panahon ng mga Espanyol
  - C. Ang mga Pilipino sa panahon ng kalayaan
  - D. Ang mga Pilipino sa panahon ng Hapon
5. Ang *Girl Scouts of the Philippines* ay ang pambansang samahan ng mga kababaihan na may misyong matulungan ang iba pang kababaihan na matutuhan ang kahalagahan ng pagiging babae upang maihanda ang sarili sa mga tungkulin sa pamilya, pamayanan at sa buong mundo.
  - A. Ang layunin ng Girl Scouts of the Philippines
  - B. Ang pamilya ng Girl Scouts of the Philippines
  - C. Ang samahan ng Girl Scouts of the Philippines
  - D. Ang paligid ng Girl Scouts of the Philippines

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Basahin ang talata. Tukuyin ang pangunahing diwa ng sumusunod na talata. Isulat ang letra ng sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ang Pilipinas ay bansang sagana sa likas na yaman, kabilang dito ang mga puno, halamang gaya ng gulay, prutas at halamang gamot. Bilang tradisyon, naniniwala ang ating mga ninuno sa mga halamang gamot bilang lunas sa sakit at iba pang karamdaman. Sa kasalukuyan ay unti-unti nang dumarami ang natutuklasang halamang gamot, isa na rito ang okra na kilala **ring lady fingers** sa wikang Ingles.
  - A. Ang gamot ng Pilipinas sa halamang gamot
  - B. Ang puno ng Pilipinas sa halamang gamot
  - C. Ang salat ng Pilipinas sa halamang gamot
  - D. Ang yaman ng Pilipinas sa halamang gamot

2. Maganda ang okra sa **digestive system** natin. Nakatutulong ito sa pagpapadali ng sistema ng pagdumi natin. Gayundin, kabilang ang ilang seryosong karamdaman gaya ng **colitis**-pamamaga ng **lining** ng colon, **diverticulitis** – maliit na umbok na parang bulsa sa ating **digestive system** at iba pang nabibigyang lunas ng gulay na ito.
- A. Ang benepisyo ng pagkain ng okra
  - B. Ang kasamaan ng pagkain ng okra
  - C. Ang kulay ng pagkain ng okra
  - D. Ang epekto ng pagkain ng okra
3. Ayon sa ating kasaysayan, ang mga kabataan ang namumuno at nagsikhay upang maipagtanggol ang bayan laban sa mga manlulupig na dayuhan. Nasa kasibulang gulang ang mga bayaning sina Jose Rizal, Andres Bonifacio, Emilio Jacinto at iba pang kapuwa nila bayani noong ipinakita nila ang pagtatanggol sa bayan laban sa mga dayuhang Espanyol.
- A. Matatanda ang nagtanggol sa Pilipinas sa mga Espanyol
  - B. Mag-asawa ang nagtanggol sa Pilipinas sa mga Espanyol
  - C. Kalalakihan ang nagtanggol sa Pilipinas sa mga Espanyol
  - D. Kabataan ang nagtanggol sa Pilipinas sa mga Espanyol
4. Nasa kabataang gulang din ang mga sundalong Pilipino na kabilang sa mga tagapagtanggol ng Bataan. Maging ang mga hinuhubog at sinasanay sa hukbong sandatahan ay pawang nasa kabataang gulang. Ito ang mga patunay na aktibong pakikilahok ng mga Pilipinong kabataan sa pagtatanggol sa bayan. Sila ang may lakas, talino, at kakayahang manindigan para sa kalayaan ng bayan.
- A. Ang katangian ng mga sundalo
  - B. Ang kalayaan ng mga sundalo
  - C. Ang kabataan ng mga sundalo
  - D. Ang paninindigan ng mga sundalo
5. Ngunit sa panahon ngayon na malayo na ang narating ng makabagong teknolohiya at modernisasyon, nasaan na nga ba ang mga kabataan? “Nasaan ang kabataang naglalaan ng kanilang magagandang sandali, mga pangarap at kasiglahan sa ikabubuti ng kanilang bayan?” ito ay ayon sa katanungan ni Padre Damaso na hinango sa nobelang “El Filibusterismo”.
- A. Ang pagsabay ng teknolohiya sa pagiging makabayan ng kabataan
  - B. Ang kaugnayan ng teknolohiya sa pagiging makabayan ng kabataan
  - C. Ang kasinungalingan ng teknolohiya sa pagiging makabayan ng kabataan
  - D. Ang narating ng teknolohiya sa pagiging makabayan ng kabataan

## A

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 5:** Punan ng tamang sagot ang patlang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang teksto ay babasahin na naglalaman ng mga ideya tungkol sa iba’t ibang tao o impormasyon tungkol sa mga bagay-bagay.

Sa pangangalap ko ng mga datos, naitala ko ang mga ito mula sa binasang teksto. Nilagyan ko rin ito ng tiyak na impormasyon patungkol sa bagay, tao, lugar o pangyayari. Hindi ako gumamit ng sariling \_\_\_\_\_.

# **Pakikinig/Pagbasa ng Pabula/Paggamit ng Magagalang na Salita/Pagbibigay ng Solusyon at Opinyon/ Pagsusunod-sunod ng mga Pangyayari sa Kuwento**

**WEEK**

**3**

## **I**

### **Aralin**

Inaasahang pagkatapos ng aralin na ito ay makagagamit ka ng mga magagalang na pananalita sa iba't ibang sitwasyon; makapagbibigay ng sariling solusyon sa isang suliraning naobserbahan; mapagsunod-sunod ang mga pangyayari sa kuwento sa pamamagitan ng pamatnubay na tanong; at makakapagpahayag ng sariling opinyon o reaksiyon sa isang napakinggan o nabasang teksto, balita, isyu o usapan.

Naaalala mo pa ba kung ano ang pabula?

Ang **pabula** ay isang uri ng kathang-isip na panitikan kung saan ang mga hayop o kaya mga bagay na walang-buhay ang gumaganap na mga tauhan, katulad ng leon at daga, pagong at matsing, lobo at kambing, kuneho at leon. May natatanging kaisipang mahahango mula sa mga pabula, sapagkat nagbibigay ito ng mga aral para sa mga batang mambabasa.

Basahin at unawain ang kuwento.

### **Si Osang at si Leona**

Analyn V. Lasprilla

Isang araw, namasyal ang usang si Osang sa Kagubatan. Bigla siyang dinamba ng leong si Leona. Nakiusap si Osang na huwag siyang kainin. Nag-isip ng paraan si Osang kung paano siya makakawala.

“Bago mo ako kainin ay may ipagtatapat akong lihim sa iyo”, ang sabi ni Osang. “Anong lihim ang ipagtatapat mo?” tanong ni Leona. “Pakawalan mo muna ako at sasabihin ko sa iyo”, ang sabi ni Osang. “Alam mo, sa paglubog ng araw mamaya ay magugunaw na ang mundo. Lahat ng bagay sa ibabaw ng lupa ay mawawala, ngunit may paraan ako upang ikaw at ako ay makaligtas.” sabi pa ni Osang. “Anong paraan upang ikaw at ako ay makaligtas. Anong paraan ang gagawin mo para tayo makaligtas?” ang tanong ni Leona. “Sumama ka sa akin sa punong iyon”, yaya ni Osang. Nang marating nila ang puno, inutusan ni Osang si Leona na sumandal sa puno, pagkatapos ay kumuha siya ng baging at itinali niya si Leona nang mahigpit sa puno. “Hoy! paano ako makaliligtas dito?” nagtata kang tanong ni Leona. “Hintayin mo lamang ang paglubog ng araw at diyan tiyak ligtas ka”, tugon ni Osang.

“Pakawalan mo ako rito”, ang galit na galit na sabi ni Leona.

Pangiti-ngiti lamang na umalis si Osang. Walang nagawa si Leona.

## D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Sagutin ang mga tanong tungkol sa nabasang teksto. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Bakit dinamba ni Leona si Osang? Anong katangian mayroon si Leona?
2. Anong paraan ang naisip ni Osang upang siya ay makaligtas kay Leona? Anong katangian ang taglay ni Osang?
3. Tama ba ang ginawa ni Osang na itali si Leona sa puno? Anong katangian ang ipinakita ng mga tauhan sa kuwentong napakinggan?
4. Kung ikaw si Osang, ganoon din ba ang gagawin mo? Bakit?
5. Ano ang mahalagang mensahe para sa iyo ng pabula?

## E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Piliin ang magagalang na salita na dapat gamitin sa bawat sitwasyon. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Pumunta ka sa bahay ng iyong kaibigan. Ang tatay niya ang nakausap mo.
  - A. Puwede kay Lara?
  - B. Si Lara ho nandiyan?
  - C. Magandang araw po, maaari po bang makausap si Lara.
2. Dumalaw sa bahay ninyo ang mga kaibigan ng iyong nakatatandang kapatid na si Kate. Ikaw ang nakausap nila.
  - A. Ate, hindi ko ikaw kilala.
  - B. Ate Kate, nandito ang kaibigan mo!
  - C. Pasok po kayo, tatawagin ko lang po si Ate Kate.
3. Papasok ka na ng paaralan, paano ka magpapaalam sa iyong magulang?
  - A. Tatay, Nanay papasok na po ako.
  - B. Tatay, Nanay alis na ako.
  - C. Papasok na ako.
4. Pumunta ka sa bahay ng iyong kaibigan. Ang kuya niya ang nagbukas ng pinto.
  - A. Nandiyan si Bodjon?
  - B. Magandang umaga, si Bodjon?
  - C. Magandang umaga po, nandiyan po ba si Bodjon?
5. Pinuri ka ng inyong guro dahil sa mahusay mong pag-awit.
  - A. Talaga namang magaling ako.
  - B. Marami pong salamat.
  - C. Wala iyon.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Muling balikan ang kuwentong “**Si Osang at si Leona**” sa pahina 13. Magbigay ng sariling solusyon sa naging suliranin ni Osang. Ibigay ang wakas ng kuwento. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.



**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Ayusin ang mga pangyayari batay sa napakinggan o nabasa mong kuwento. Lagyan ito ng bilang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

- \_\_\_\_\_ Nag-isip ng paraan si Osang kung paano siya makakawala.
- \_\_\_\_\_ Alam mo, sa paglubog ng araw mamaya ay magugunaw na ang mundo.
- \_\_\_\_\_ Lahat ng bagay sa ibabaw ng lupa ay mawawala, ngunit may paraan ako upang ikaw at ako ay makaligtas.
- \_\_\_\_\_ Isang araw, namasyal ang usang si Osang sa kagubatan.
- \_\_\_\_\_ Bago mo ako kainin ay may ipagtatapat akong lihim sa iyo, ang sabi ni Osang.
- \_\_\_\_\_ Nang marating nila ang puno, inutusan ni Osang si Leona na sumandal sa puno, pagkatapos ay kumuha siya ng baging at itinali niya si Leona nang mahigpit sa puno.
- \_\_\_\_\_ Sumama ka sa akin sa punong iyon, ang yaya ni Osang.
- \_\_\_\_\_ Hoy! Paano ako makaliligtas dito? Ang nagtataakang tanong ni Leona.
- \_\_\_\_\_ Pakawalan mo ako rito, ang galit na galit na sabi ni Leona.
- \_\_\_\_\_ Pangiti-ngiti lamang na umalis si Osang. Walang nagawa si Leona.
- \_\_\_\_\_ Hintayin mo lamang ang paglubog ng araw at diyan tiyak ligtas ka, tugon ni Osang.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 5:** Ibigay ang iyong opinion at solusyon sa sitwasyon sa ibaba. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Nagdudulot ang pagpuputol ng mga puno sa kabundukan ng pagbaha at pagkasira ng tahanan ng mga ibon at iba pang mga hayop. Ngunit, patuloy pa rin itong nangyayari. Paano mo mapipigilan ang mga taong gumagawa nito?

**A**

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 6:** Punan ng tamang sagot ang patlang. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

Ang pabula ay isang isang uri ng kathang-isip na panitikan kung saan ang mga hayop o kaya mga bagay na walang-buhay ang gumaganap na mga tauhan, katulad pagong, matsing, tipaklong, langgam at marami pang iba.

Sa aking pagbabasa ng mga pabula ay nalaman ko na may mga \_\_\_\_\_ o mensaheng iniwan ang kuwento sa mga batang katulad ko. Nakapagbigay rin ako ng sariling \_\_\_\_\_ at \_\_\_\_\_ sa mga naging suliranin na nakapaloob sa kuwento.

## Gamit ng Pandiwa sa Iba't Ibang Sitwasyon

## I

## Aralin

Inaasahang pagkatapos ng aralin na ito ay magagamit mo nang wasto ang pandiwa sa pakikipag-usap sa iba't ibang sitwasyon.

Ang **pandiwa** ay mga salitang nagpapakita ng kilos o galaw. Nagbabago ang anyo ng mga ito sa iba't ibang panahunan o aspekto matapos ang pagbabanghay sa pawatas na binubuo ng salitang-ugat at panlaping makadiwa.

Halimbawa:

1. **Naluto** ko na ang adobong manok.
2. **Kabibili** ko pa lamang ng kalderong iyan.
3. **Tumutulong** ka ba sa paghahanda ng pagkain sa mesa?

## D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Punan ang patlang ng angkop na pandiwa mula sa pawatas na nakatala sa unahan ng bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

- (sumali) 1. \_\_\_\_\_ ka namin sa timpalak ng *Sulkastula 2020*.  
 (maglaba) 2. \_\_\_\_\_ kita ng mga damit kahapon pa.  
 (maghulog) 3. \_\_\_\_\_ mo ang pera sa bangko ngayong tanghali!  
 (magbayad) 4. Ang *bills* ng kuryente at tubig *ay* \_\_\_\_\_ ng tatay mo mamaya.  
 (nagpaalam) 5. Ang mga mag-aaral ay \_\_\_\_\_ sa kanilang guro bago umalis ng silid-aralan.  
 (maglinis) 6. \_\_\_\_\_ muna ng bahay ang nanay bago namalengke.  
 (nagsabi) 7. Ang magkakapatid ay maayos niyang \_\_\_\_\_ kanina.  
 (nagkalap) 8. \_\_\_\_\_ ng pondo para sa kawanggawa ang kanilang samahan.  
 (nag-ipon) 9. Matiyagang \_\_\_\_\_ ng matanda ang mga bote at lumang diyaryo.  
 (nanalangin) 10. \_\_\_\_\_ natin ang kaligtasan ng lahat sa Covid 19.

## E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Salungguhitan ang pandiwa sa mga sumusunod na pangungusap. Gawin ito sa iyong saguang papel.

1. Ipagluluto kita ng paborito mong ulam.
2. Si Andeng ay nagdiwang ng kaarawan noong Sabado.
3. Pinag-ingatan mo ba ang aking kotse?

4. Ang bagong biling kutsilyo ay ipinanghihiwa niya sa karne.
5. Kaliligo pa lamang ng bata ay marumi na siya ngayon.
6. Magtanim tayo ng mga punongkahoy sa paligid ng ating subdibisyon.
7. Ang mga dalaga ay nananahi ng mga Barong Tagalog.
8. Pag-aaralan namin bukas ang tungkol sa mga uri ng bato.
9. Kasusuweldo mo pa lamang ay wala ka ng pera?
10. Pumasok ka nang maaga bukas.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 :** Piliin at salungguhitan ang pandiwa sa aspektong ipinahihiwatig ng pangungusap. Gawin ito sa sagutang papel.

1. Masayang (pinaglaruan, pinaglalaruan, paglalaruan) ngayon ni Roxanne ang bago niyang manyika.
2. (Kabibili, Binili, Ibibili) ko pa lang ng mga medyas mo, bakit wala agad?
3. Ang dalaga ay (paglalabahin, ipaglalaba, maglalaba) ng kaniyang ina kapag ito ay sanay na sanay na.
4. (Ipinanghiram, Ipinanghihiram, Ipanghihiram) kita ng damit na isusuot mo sa palatuntunan sa Linggo.
5. (Itinago, Itinatago, Itatago) ko ang kalahati ng aking kita tuwing araw ng suweldo?
6. (Naghanda, Maghanda, Maghahanda) na kayong lahat dahil parating na ang banda ng musiko.
7. Ang aking alagang aso ay ( nawala, nawawala, mawawala) kagabi nang ito'y nakalabas ng bakuran.
8. (Tinatanggal, Tinanggal, Tatanggalin) sa trabaho ang lalaki noong isang linggo.
9. Ang mga anak ni Aling Julia ay (ipinaalis, ipinaaalis, paaalisin) sa lupang tinitirikan ng kanilang bahay sa susunod na taon.
10. (Kinuha, Kinukuha, Kukunin) na ngayon ang lagaring hiniram ni Itay kay Mang Daniel.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Magtala ng tig-dadalawang pangungusap gamit ang aspekto ng pandiwa (naganap, nagaganap at magaganap). Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

**A**

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 5:** Punan ang patlang ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang pandiwa ay mga salitang nagpapakita ng kilos o galaw.

Sa pagsusulat ko at pagsasagot sa iba't-ibang aspekto ng pandiwa nakita ko ang pagbabago ng anyo ng mga ito sa iba't ibang \_\_\_\_\_o aspekto matapos ang pagbabanghay sa pawatas na binubuo ng \_\_\_\_\_ at panlaping makadiwa.

## Pagsagot sa mga Tanong Tungkol sa Nabasang Anekdota

### I

#### Aralin

Inaasahang sa araling ito na makasasagot ka sa mga tanong tungkol sa napakinggang/nabasang anekdota at makasasagot ang mga tanong tungkol sa napakinggang usapan.

Ang **anekdota** ay isang uri ng akdang tuluyan na tumatalakay sa nakatatawa o kakaibang pangyayari o insidente. Ang layon ng anekdota ay magbigay ng magandang karanasan na may mahalagang aral sa mambabasa. Isa sa mga halimbawa ng anekdota ay ang “Tsinelas ni Jose-Rizal”.

Basahin at unawain ang anekdota.

#### **Ang Tsinelas ni Pepe** (Anekdota ni Jose Rizal)

Isang araw, sumama si Pepe sa kaniyang ama sa pamamangka sa ilog. Gustong-gusto ni Pepe ang pamamangka dahil bukod sa nalilibang siya ay nagugustuhan niyang pagmasdan ang mga nagtataasang mga puno at naggagandahang mga halaman at bulaklak. Nagugustuhan din niyang pagmasdan ang napakalinis at napakalinaw na ilog. Kaya’t habang nagsasagwan ang kaniyang ama ay abala naman siya sa katitingin sa ilog. Ginagawa niya itong salamin upang makita ang kaniyang mukha. Iba’t ibang ayos ang ginagawa niya sa kaniyang mukha. Minsa’y idinidilat niya ang kaniyang mga mata o di kaya naman ay pinalalaki niya ang kaniyang bibig. Gustong-gusto rin niyang nakikita ang iba’t ibang ibon na nagpapahinga sa kanilang mga pugad. Napapapalakpak siya sa tuwing siya’y makakakita ng mga ibong sabay-sabay na lumilipad.

Sa bandang likuran ng bangka laging umuupo si Pepe. Nakataas ang kaniyang mga paa sa malapad na kahoy na inuupan ng kaniyang ama. Ang paghanga ni Pepe sa sama-samang paglipad ng mga ibon ay kaniyang pinapalakpakan.

“Yehey! Ang ganda! Sabay-sabay sila sa paglipad!” sabi ni Pepe habang siya’y walang tigil sa pagpalakpak.

“Pepe, huwag kang malikot. Baka lumubog ang bangka,” paalala ng kaniyang ama.

“Dinaramdam ko po, Ama. Labis po kasi akong nagandahan sa nakita ko,” sabi ni Pepe. Muli na namang nakakita si Pepe ng mga ibong sabay-sabay na lumilipad. Hindi niya napigilan ang pagpalakpak. Kasabay ng kaniyang pagpalakpak ay napakislot ang kaniyang kanang paa. Hindi niya inaasahang mahuhulog ang isa niyang tsinelas.

“Ama, nahulog po ang aking isang tsinelas,” sabi ni Pepe.

“Huwag kang mag-alala. Ibabalik ko ang bangka para kunin ang tsinelas mo,” sabi ng kaniyang ama. Sa halip na sumangayon ay itinapon ni Pepe ang kabiyak ng tsinelas.

“Ama, nahulog po ang aking isang tsinelas,” sabi ni Pepe.

“Huwag kang mag-alala. Ibabalik ko ang bangka para kunin ang tsinelas mo,” sabi ng kaniyang ama. Sa halip na sumangayon ay itina-pon ni Pepe ang kabi-yak ng tsinelas.

“O, bakit mo itina-pon ang kabi-yak ng tsinelas?” tanong ng kaniyang ama.

“Para po pakinabangan ng makakakuha. Hindi po kasi niya magagamit ang isang tsinelas lamang,” sagot ni Pepe.

Natawa ang ama ni Pepe. Ipinagpatuloy niya ang pagsagwan habang tuwang-tuwang pinapanood ni Pepe ang nagliliparang mga ibon.

## D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Piliin ang letra ng tamang sagot tungkol sa nabasang anekdota. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Sinong Pepe ang tinutukoy sa anekdota?  
A. Jose Rizal  
B. Jose Corazon de Jesus  
C. Jose Burgos  
D. Jose dela Cruz
2. Kanino sumama si Pepe?  
A. sa kaniyang ama  
B. sa kaniyang kapatid  
C. sa kaniyang guro  
D. sa kaniyang kaibigan
3. Saan naganap ang kuwento?  
A. sa parke  
B. sa pamilihan  
C. sa bakuran  
D. sa ilog
4. Paano nagsimula ang kuwento?  
A. Sumama si Pepe sa kaniyang ama na mamangka sa ilog.  
B. Nakataas ang mga paa ni Pepe sa kahoy na upuan ng kaniyang ama.  
C. Gustong-gustong pagmasdan ni Pepe ang lumilipad na mga ibon.  
D. Habang nagsasagwan ang ama ni Pepe ay abala naman siya sa katitingin sa ilog.
5. Ano ang suliranin sa kuwento?  
A. Ang paglipad ng mga ibon.  
B. Ang pagsakay sa bangka.  
C. Ang nahulog na tsinelas sa ilog.  
D. Ang pagsagwan sa ilog.
6. Ano ang kapana-panabik na bahagi ng kuwento?  
A. Lumipad nang sabay-sabay ang mga ibon.  
B. Nahulog ang isang tsinelas ni Pepe.  
C. Itina-pon ni Pepe ang kabi-yak ng tsinelas.  
D. Kukunin ng ama ni Pepe ang tsinelas.
7. Aling bahagi ng kuwento ang maaaring pagtalunan?  
A. Kung isasama si Pepe ng kaniyang ama sa pamamangka.  
B. Kung sabay-sabay na lilipad ang mga ibon.  
C. Kung magiging mabulaklak ang mga halaman.  
D. Kung itatapon ni Pepe ang kabi-yak ng tsinelas.



8. Aling bahagi ng kuwento ang kapupulutan ng aral?
  - A. Ang pagtulong sa taong nangangailangan.
  - B. Ang pagpapanatiling malinis ang ilog.
  - C. Ang pagtanggap sa kamalian.
  - D. Ang pagiging mapagkumbaba.
9. Ano ang naging wakas ng kuwento?
  - A. Hinangaan si Pepe ng kaniyang ama.
  - B. Nagtampo kay Pepe ang kaniyang ama.
  - C. Lumubog ang bangka.
  - D. Hindi na makalipad ang mga ibon.
10. Alin sa mga katangian ng anekdota ang taglay ng kuwento?
 

A. maikli	C. may aral
B. kawili-wili	D. lahat ng sagot

## E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Tapusin ang pangungusap sa bawat bilang. Isulat ang letra na bubuo dito. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

1. Ang pagpapalitan ng mga pahayag sa masayang paraan na kasing kahulugan ng panunudyong ay ang \_\_\_\_\_.
 

A. pamimintas	C. pagbibiro
B. pamumuna	D. pagtuligsa
2. Ang uri ng birong dapat iwasan ay ang birong \_\_\_\_\_.
 

A. nakakatakot	C. nagpapalalim ng kaisipan
B. nagkakatatotoo	D. maaanghang
3. May batas na ngayong nagpaparusa sa pagbibiro at pananakit ng damdamin sa mga taong may \_\_\_\_\_.
 

A. sakit	C. kapansanan
B. problema	D. katungkulan sa pamahalaan
4. Ang anekdota ay kuwentong naglalarawan sa isang taong \_\_\_\_\_.
 

A. nakatapos ng pag-aaral	C. nasa pamahalaan
B. kilala	D. nakapaglakbay
5. Ang mga pangyayari sa anekdota ay maikli, kawili-wili at \_\_\_\_\_.
 

A. nakalilibang	C. nakakalakas ng loob
B. nakaiinip	D. nakapananabik
6. Ang anekdota ay bahagi ng \_\_\_\_\_.
 

A. alamat	B. kuwentong-bayan	C. epiko	D. talambuhay
-----------	--------------------	----------	---------------
7. Tulad ng pabula, ang wakas ng anekdota ay \_\_\_\_\_.
  - A. nag-iwan ng kakintalan o impresyon
  - B. nagwawagi ang pangunahing tauhan
  - C. nalulutas ang problema ng pangunahing tauhan
  - D. nag-iwan ng aral



8. Mayaman sa guniguni ang anekdota bilang isang akdang \_\_\_\_\_.  
A. panteknikal B. pansiyentipiko C. pampanitikan D. pansosyo-politikal
9. Ang anekdota ay nagbibigay-buhay sa matamlay na \_\_\_\_\_.  
A. paksa C. aksiyon ng mga tauhan  
B. pangyayari D. usapan ng mga tauhan
10. Kailangang maisalaysay o maisulat ang anekdota sa paraang \_\_\_\_\_.  
A. maikli C. mabulaklak ang mga pahayag  
B. maligoy D. limitado ang talasalitaan

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Pagtambalin ang mga pagdiriwang sa Hanay A sa petsa kung kailan ito ipinagdiriwang sa Hanay B. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

**Hanay A**

1. Araw ng mga Puso
2. Araw ng Paggawa
3. Araw ni Andres Bonifacio
4. Araw ng Kalayaan
5. Araw ng Pasko
6. Bagong Taon
7. Araw ni Dr. Jose Rizal
8. Araw ng Kagitingan
9. Araw ng mga Patay
10. Araw ng mga Guro

**Hanay B**

- A. Disyembre 30
- B. Nobyembre 2
- C. Abril 9
- D. Pebrero 14
- E. Oktubre 5
- F. Mayo 1
- G. Disyembre 25
- H. Hunyo 12
- I. Nobyembre 30
- J. Enero 1

**A**

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Punan ng tamang sagot ang patlang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang anekdota ay isang uri ng akdang tuluyan na tumatalakay sa nakakatawa o kakaibang pangyayari o insidente. Nabatid ko na ang layon ng anekdota ay makapagbigay ng magandang \_\_\_\_\_ na may mahalagang \_\_\_\_\_ sa mambabasa.

## Pagbabago ng Dating Kaalaman Batay sa Bagong Ideyang Nakapaloob sa Teksto

### I

#### Aralin

Sa araling ito ay mapauunlad mo ang iyong kasanayan sa pagbabago ng dating kaalaman batay sa bagong ideyang nakapaloob sa teksto. Inaasahan ding makasusulat ka ng sulating pormal at maibabahagi ang isang pangyayaring nasaksihan.

Mahalaga na nagkakaroon tayo nang kawilihan sa pagbabasa nang iba't ibang teksto. Nararapat din na masusi nating sinusuri ang anomang teksto na ating binabasa dahil maaaring mabago ang ating dating kaalaman batay sa matutuklasan natin sa teksto.

Mayaman ang ating panitikan kung kaya marami tayong maaaring pagpilian sa nais nating basahin. Mayroon itong iba't ibang anyo tulad ng nobela, pabula, parabula, alamat, korido, maikling kuwento, talambuhay, balita, tula, epiko at iba pa.

#### Mga Anyo ng Panitikan

Ang **nobela** ay kuwento o pagsasalaysay ng buhay ng mga tao na nagbibigay aliw at pumupukaw sa damdamin ng mga mambabasa. Binubuo ito ng mga kabanata na pinagdugtong-dugtong upang mabuo ang kuwento. Ang mga halimbawa nito ay *Noli Me Tangere* at *El Filibusterismo* ni Jose Rizal.

Ang **pabula** ay kuwento kung saan ang mga tauhang gumaganap sa kuwento ay mga hayop. Ang halimbawa nito ay Si Langgam at Si Tipaklong, Si Pagong at Si Kuneho, Si Pagong at Si Matsing, Ang Leon at Ang Daga, at marami pang iba.

Ang **parabula** ay kuwento na hango sa bibliya. Ang Alibughang Anak, Ang Mabait na Samaritano, at Ang Maghahasik ay ilan sa halimbawa ng parabula.

Ang **alamat** ay kuwento kung paano nagsimula ang mga bagay-bagay. Ang halimbawa ng mga alamat ay ang Alamat ng Pinya, Alamat ng Lansonas, Alamat ng Agila, Alamat ng Ampalaya at marami pang iba.

Ang **korido** ay mahabang tulang pasalaysay tungkol sa mga kabayanihan at pakikipagsapalaran ng mga hari, reyna, prinsipe, prinsesa at maharlikang mga tao. Isang halimbawa ng korido ay ang Ibong Adarna.

Ang **maikling kuwento** ay maikling pagsasalaysay ng mga pangyayari na kapupulutan ng mabuting aral. Ang ilan sa halimbawa nito ay Si Juan at ang Alimango, Si Juan Tamad, Ang Mahiwagang Singsing at iba pa.

Ang **talambuhay** ay kuwento o tala nang personal at mahahalagang detalye ng buhay ng isang tao. Ang mga halimbawa ng mga talambuhay na mababasa natin ay ang talambuhay ng mga bayani, politiko at mahahalagang personalidad sa pamayanan. Maaari mo ring isalaysay ang mga detalye ng iyong buhay sa paraan ng pagsusulat ng iyong talambuhay.

Ang **balita** ay pagsasalaysay ng mahahalagang impormasyon at pangyayari sa ating pamayanan. Maari itong mabasa sa mga pahayagan.

Ang **tula** ay pagsasalaysay na may saknong at tugma na umiikot sa isang paksa. Ang halimbawa ng tula ay ang Apat na Ina at Ang Aming Barangay.

Ang **epiko** ay isang mahabang tula. Ito ay nagsasalaysay ng mga kuwento ng pakikipagsapalaran o kabayanihan ng isang tao o tribo.

## D

Mahalaga ang pagbabasa. Ang pagkakaroon ng kawilihan sa pagbabasa ay nakatutulong upang madagdagan ang iyong kaalaman. Makatutuklas ka ng iba't ibang impormasyon mula sa mga teksto na iyong binabasa. Madadagdagan at mababago ang dating kaalaman batay sa natutuklasan mo sa tekstong iyong binabasa.

Naatasan ang mga mag-aaral na magbasa ng iba't ibang teksto upang mabago ang kanilang dating kaalaman batay sa matutuklasan nila sa tekstong kanilang babasahin.



Ang dami naman ng babasahin natin! Bakit kailangan nating magbasa ng iba't ibang teksto?

Ang sabi ng ating guro, mababago ang dati nating kaalaman batay sa matutuklasan natin sa teksto na ating babasahin.

Paano mababago ang dati nating kaalaman batay sa matutuklasan natin sa teksto?

Ihanda mo na ang iyong sarili para sa mga katanungan. Ipinapaalala sa iyo na huwag mong babasahin ang kuwento habang nagsasagot ka dahil nais ko munang malaman kung ano ang dati mo ng kaalaman at kung may mababago ba sa iyong kaalaman gamit ang mga tekstong ibibigay sa iyo sa araling ito.

Handa ka na ba?

### **Ibong Adarna**

*Ginawan ng buod ni: Dr. Maria Leilane E. Bernabe*

Noong araw sa kaharian ng Berbanya, may isang hari na may tatlong anak na lalaki. Si Don Pedro ang panganay, Don Diego naman ang pangalawa at si Don Juan ang bunso sa tatlong prinsipe.

Maligaya sana ang buong kaharian ng biglang nagkasakit ang Haring Fernando. Maraming manggagamot ang tinawag pero walang makapagpagaling sa maysakit. Lungkot na lungkot ang tatlong anak ng Hari. Dahil habang tumatagal ay lalong lumalala ang sakit ng kanilang ama.

Isang araw dumating ang isang ermitanyo. Nang tingnan ang sakit ng Haring Fernando, sabi ng ermitanyo, “Walang gamot dito maliban sa awit ng Ibong Adarna.” “Saan makukuha ang Ibong Adarna?”, sabay sabay na tanong ng tatlong prinsipe. “Sa bundok Tabor pero mahirap ang paghuli”, ang sagot ng matandang ermitanyo. “Hindi bale”, sagot ni Don Pedro “Ako ang unang hahanap sa Ibong Adarna.”

Sobrang hirap ni Don Pedro sa paghahanap sa Ibong Adarna. Maraming bundok at gubat siyang narating pero hindi niya nakita agad ang bundok Tabor. Nagtiis siya ng maraming pagod at gutom bago niya nakita ang bundok na hanap niya.

Sa bundok Tabor nakatira ang Ibong Adarna. Sa isang magandang punongkahoy, Piedras Platas ang tawag sa punong iyon. Tuwing gabi, umuuwi ang Adarna sa puno upang matulog. Naghintay si Don Pedro sa ilalim ng puno. Balak niya, kapag dumating ang Ibong Adarna, saka niya aakyat ang puno upang hulihin ang ibon.

Dumating ang Ibong Adarna sa Piedras Platas. Magandang-maganda ang ibong Adarna. Daig ang reyna sa ganda ng kaniyang balahibo. Bago matulog umawit ito ng pitong ulit at pitong ulit din nagpalit ng magagandang kulay ang kaniyang balahibo. Dahil sa ganda ng kulay at awit ng Adarna, hindi napigilan ni Don Pedro ang antok. Masama iyon dahil bago matulog ay umiiipot ang Adarna at ang malaglagan ng ipot ay magiging bato. Nang mangyari ito naging bato si Don Pedro.

Sumunod na naghanap si Don Diego kay Don Pedro. Nagtiis din siya ng maraming gutom at hirap bago marating ang Piedras Platas. Pero dahil sa sarap ng awit ng Adarna, natulog din si Don Diego sa ilalim ng puno. Tulad ni Don Pedro naging bato rin si Don Diego.

Nang hindi dumarating si Don Diego, sumunod naman naghanap si Don Juan. Nagtiis din siya ng maraming gutom at hirap. Isang matandang ketongin ang nasalubong niya sa daan. “Amang pahingi naman ng kaunting tinapay at tubig,” pakiusap ng matanda kay Don Juan. Naawa si Don Juan dahil tila mamamatay na sa hirap ang matanda. Ibinigay niya sa matandang ketongin ang kaniyang natitirang tinapay at tubig.

Biglang nagbago ang anyo ng matandang ketongin. “Salamat Don Juan”, nasisiyahang sabi nito. “Dahil sa iyong kabutihang loob tutulungan kita, alam ko kung paano mo mahuhuli ang ibong Adarna. Ang mabubuting tulad mo lamang ang maaaring humuli sa Adarna.”

Tinuruan ng matanda si Don Juan ng gagawin. Pagkatapos binigyan niya si Don Juan ng tatlong bagay. Kalamansi, labaha at isang bote ng agua bendita. Tuwang-tuwa at nagmamadaling pinuntahan ni Don Juan ang bundok na tirahan ng ibong Adarna.

Nang dumating ang Adarna, nakahanda na si Don Juan. Pinilit niyang labanan ang antok habang umaawit ang ibon. Kapag inaantok na siya, hinihiwa niya ng labaha ang kaniyang braso at pagkaraan ay pinapatakan ng kalamansi. Dahil sa kirot nananatiling gising si Don Juan. Kaya pag-ipot ng Adarna nakailag si Don Juan. Nang pumikit ang Adarna. Hinuli ito ni Don Juan, pagkatapos ay winisikan niya ang mga bato sa ilalim ng Piedras Platas. Naging mga tao ang mga batong nawisikan niya. Kasama sa mga naging tao ay sina Don Pedro at Don Diego. Tuwang-tuwang nagyakap ang tatlong magkakapatid. Noon din ay bumalik sila sa kaharian ng Berbanya.

Nang marinig ni Haring Fernando ang awit ng ibong Adarna, parang himala na bigla siyang gumaling at lumakas. Nagdiwang ang buong kaharian sa nangyari. Hangang-hanga sila sa katapangan ni Don Juan.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Piliin ang letra ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

- Ano ang tawag sa kaharian na tahanan ng mga pangunahing tauhan?  
A. Berbanya      B. Albanya      C. Atenas      D. Babilonya
- Ano ang nangyari kay Haring Fernando?  
A. nalumpo      B. nagkasakit      C. nawawala      D. naging bato
- Saang bundok matatagpuan ang Ibong Adarna?  
A. Tralala      B. Tabor      C. Arayat      D. Armenya
- Ano ang pangalan ng puno kung saan matatagpuan ang Ibong Adarna?  
A. Platas      B. Platas Piedras      C. Piedras      D. Piedras Platas
- Ano ang nangyayari sa taong napapatakan ng ipot ng Ibong Adarna?  
A. namamatay      B. nakakatulog      C. nagiging bato      D. naglalaho
- Sino ang tumulong kay Don Juan upang mahuli ang ibon?  
A. Diwata      B. matanda      C. ermitanyo      D. ibon
- Ano ang ginamit ni Don Juan upang hindi siya makatulog sa ganda ng awit ng Adarna?  
A. kalamansi at labaha      C. pagkain ng ibong  
B. Kutsilyo at hawla      D. pana at sako
- Ano ang mensaheng taglay noong tumulong si Don Juan sa matandang ketongin?  
A. Likas siyang maawain at mapagkawanggawa.  
B. Alam niyang may maitutulong ang matanda kaya niya ginawa ito.  
C. Nais ni Don Juan ng gabay sa kaniyang misyon.  
D. Maka-Diyos si Don Juan at mapanalangin.
- Paano naibalik ni Don Juan sa pagiging tao muli ang kaniyang mga kapatid?  
A. Isinilid sa sako saka iniuwi sa kaharian.  
B. Binuhusan ng tubig na malamig.  
C. Winisikan ng agua bendita.  
D. Kinantahan ni Don Juan ang mga kapatid.
- Paano gumaling si Don Fernando?  
A. Inawitan ng tatlong prinsipe  
B. Inawitan ng Ibong Adarna  
C. Ginamot ng matandang ermitanyo  
D. Iniputan ng Ibong Adarna

# E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Sagutan ang sumusunod na gawain. Gawin ito sa sagutang papel.

1. Ilan ang anyo ng panitikan na iyong alam? \_\_\_\_\_
2. Isulat sa tsart ang anyo ng panitikan na iyong nalaman. Ibigay mo ang katangian nang bawat anyo at magbigay ng halimbawa.

Anyo ng Panitikan	Katangian	Halimbawa

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Sagutin ang sumusunod na tanong. Piliin ang letra ng idyomatikong pahayag upang mabuo ang bawat pangungusap. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. \_\_\_\_\_ ang bukid ng aking lolo. Maraming siyang naitanim dahil malawak ito.
  - A. Di-maliparang uwak
  - B. Kagubatang lungsod
  - C. Ginintuang kutsara
  - D. Ginintuang puso
2. \_\_\_\_\_ ni tatay. Hindi ko sinunod ang utos niya kaya siya nagalit.
  - A. Nagsunog ng kilay
  - B. Mainit ang ulo
  - C. Maitim ang budhi
  - D. Magdilang anghel
3. \_\_\_\_\_ ni Marisa. Labis niyang ikinalungkot ang hindi niya pagpasa sa pagsusulit.
  - A. Makulimlim ang mukha
  - B. Nagsunog ng kilay
  - C. Maitim ang budhi
  - D. Nagasgas ang bulsa



4. Laging ipinapaalala sa amin ni nanay na \_\_\_\_\_. Kailangan daw naming magtipid upang makaipon kami ng pera para sa susunod na pasukan.
- A. magdilang anghel                      C. mainit ang ulo  
B. magsunog ng kilay                      D. matutong mamaluktot
5. Ako ay \_\_\_\_\_ kagabi kaya mataas ang markang nakuha ko sa pagsusulit kanina.
- A. nagsunog ng kilay                      C. nangatog ang tuhod  
B. magdilang anghel                      D. nag-isang dibdib
6. Palaging sinasabi ni Lola Estela na magandang mamuhay sa probinsiya. \_\_\_\_\_ niya mas gusto niyang manirahan doon.
- A. Di-maliparang uwak                      C. Bukambibig  
B. Kagubatang lungsod                      D. Magdilang anghel
7. “\_\_\_\_\_ ang manirahan sa amin”, sabi ni Lolo Kiko. Ang sabi pa niya ay mahirap daw ang kabuhayan dito.
- A. Kagubatang-lungsod  
B. Mainit ang ulo  
C. Di-maliparang uwak  
D. May gintong kutsara
8. Ang mga *frontliners* ay may \_\_\_\_\_. Mabuti ang kanilang kalooban at lagi silang nakahandang tumulong sa lahat ng nangangailangan.
- A. may gintong kutsara  
B. ginintuang puso  
C. maitim ang budhi  
D. nagasgas ang bulsa
9. “Sana mawala na ang *virus* na kumakalat sa ating bayan.” \_\_\_\_\_ ka sana sa iyong sinabi.
- A. Matalas ang dila  
B. Mainit ang ulo  
C. Magsunog ng kilay  
D. Magdilang anghel
10. \_\_\_\_\_ ni nanay dahil ang binayaran niya sa ospital.
- A. Nagsunog ng kilay  
B. Magdilang anghel  
C. Nangatog ang tuhod  
D. Nagasgas ang bulsa

# A

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4** . Punan ang patlang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Sa natutuhan kong iba't-ibang uri ng panitikan nabigyang halaga ko ang pagmamahal ko sa \_\_\_\_\_. Dahil dito, maraming nabago sa aking dating \_\_\_\_\_. Nagkaroon ako ng pagkawili sa pagbasa at mataman kong \_\_\_\_\_ ang bawat tekstong aking binabasa.



# Pagsusulat ng Sulating Pormal Pagbabahagi ng isang Pangyayaring Nasaksihan/ Pagsulat ng Liham Pangangalakal

WEEK

7

I

Aralin

Inaasahang pagkatapos ng aralin na ito ay matutuhan mo ang pagsulat ng sulating pormal, liham pangangalakal at pagbabahagi ng isang pangyayaring nasaksihan.

Ang pormal na sulating liham ay isinusulat na ang layunin ay seryoso, opisyal at kadalasan ay tungkol sa pangangalakal. Ito ay isang opisyal na liham na istrikto ang porma at inilalahad agad ang layunin ng sumulat na walang halong magigiliw na salitang pangkaibigan. Kadalasang ito ay tinatawag na Liham Pangkalakal ngunit kahit hindi ukol sa kalakal, kung ito ay istriktong sinusunod ang porma at nilalaman ng liham, ito ay maaaring tawaging Pormal na Liham Sulatin.

Suriing mabuti ang isa pang halimbawa ng liham sa ibaba. Ito ay isang pormal na sulatin, isang liham pagtatanong. Binubuo ito ng anim (6) na bahagi.

## LIHAM PAGTATANONG

**Pamuhatan**

Barangay Ilayang Iyam

Lungsod ng Lucena

Ika-24 ng Abril, 2020

G. RON F. ADA

Punongguro

Paaralan ng Kanluran Lucena Blg. 3

Iyam, Lungsod ng Lucena

**Patunguhan**

Mahal na Ginoo:

**Bating Panimula**

**Katawan  
ng Liham**

Ako po ay isang mag-aaral na kalilipat lamang dito sa Barangay Iyam. Nagbabalak po akong lumipat sa inyong paaralan sa pasukan. Nais ko pong malaman kung ano ang aking mga dadalhin at dapat gawin upang makapagpatala sa inyong paaralan. Ako po ay nasa Ikaanim na Baitang sa darating na pasukan. Inaasahan ko po ang inyong kasagutan. Maraming salamat po.

**Bating  
Pangwakas**

Gumagalang,

Marissa Tagumpay

## Iba't Ibang Uri ng Liham –Pangangalakal

Ang liham pangangalakal ay uri ng liham na ginagamit sa paghahatid ng isang impormasyon, balita at iba pang bagay na may kinalaman sa kalakalan.

1. Liham Pagpapakilala. Ito ay isinusulat upang irekomenda ang isang tao sa trabaho o ang isang bagay/produkto na ipinakilala.
2. Liham Pamimili. Ito ay isinusulat upang bumili ng paninda/produkto na ipinadadala sa koreo.
3. Liham Pagtatanong. Ito ay isinusulat upang humingi ng impormasyon.
4. Liham ng Aplikasyon. Ito ay isinusulat upang matanggap sa trabaho.
5. Liham Pagrereklamo. Ito ay isinusulat upang maghain ng reklamo o pagtutol.

### D

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1:** Isulat kung paano mo ipahahayag ang pasasalamat sa iyong guro sa pagtatapos mo ng pag-aaral. Sumulat ng Liham Pasasalamat. Gawin ito sa iyong sagutang papel

#### LIHAM PASASALAMAT

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_:

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

### E

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2:** Sumulat ng isang sulating pormal na **Liham Pagrereklamo** sa inyong Punong Barangay dahil sa hindi pagsusuot ng mask at *faceshield* ng ilan sa iyong kabarangay. Isulat ito sa iyong sagutang papel.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3:** Kumuha ng isang sagutang papel. Isulat nang maayos ang mga bahagi ng liham pangkaibigan na nasa ibaba.

21 Perez St.  
Brgy. X, Lungsod ng Lucena  
Hunyo 15, 2020

Mahal kong Ted,

Bakit hindi ka pumasok kahapon at ngayon? Maysakit ka ba? Sana makapasok ka na dahil magkakaroon tayo ng paglilibot sa Perez Park sa darating na Biyernes.

Ang iyong kaibigan,

Richard

Gamitin ang Rubriks sa pagtatasa ng sulatin.

PAMANTAYAN	5	4	3	2	1
Kaliwa't kanang palugit					
Wastong bantas					
Wastong gamit ng malaking titik					
Nakapasok ang salita sa simula ng pangungusap					
Malinis at maayos na pagsulat					
Pagbuo ng wasto, kaakit-akit na nilalaman ng liham					

**A**

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Punan ang patlang ng tamang sagot. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang pormal na sulating liham ay isinusulat na ang layunin ay seryoso, opisyal at kadalasan ay tungkol sa pangangalakal. Naunawaan ko na kung ako ay susulat ng mga pormal na sulating liham ay hindi ako gagamit ng \_\_\_\_\_ na salita.

# Pagbibigay Kahulugan, Pahayag sa Pananalita ng Tauhan sa Napakinggang Usapan

## Aralin

### I

Inaasahang pagkatapos ng araling ito ay lubos na mauunawaan mo ang pagbibigay kahulugan, pagpapahayag ng sariling opinyon at paglalarawan sa pananalita ng tauhan sa napakinggang usapan.

Ang pagbabasa ng kuwento ay isa sa mahalagang gawain upang malinang ang iyong kaisipan. Kinakailangang nauunawaan mo ang bawat ideya o detalye na nilalaman ng kuwento. Ilan dito ay ang tauhan, tagpuan at mabubuting aral na makukuha dito.

Sa pag-unawa ng bawat detalye, maisasagawa mo ang paglalarawan sa lahat ng elemento ng kuwento at masasagot ng tama ang bawat katanungan na ibibigay.

### D

Sa bahaging ito, matutuklasan mo ang kahalagahan ng pagsisikap at pagbibigay ng halaga sa mga bagay na mayroon ka.

Handa ka na ba? Simulan mo nang basahin ang kuwento.

### Ang Alibughang Anak

*(Hinalaw mula sa Lucas 15:11-32)*

Isang mayamang ama ang may dalawang anak. Ang bunsong anak ay nagsabi sa ama ng ganito, “Ama, ibigay mo na sa akin ang aking mana!”

Hinati ng ama ang kaniyang kabuhayan at ibinigay ang kalahati sa bunsong anak. Wala siyang magawa sa anak na matigas ang loob.

Nang makuha ng bunso ang kaniyang mana, naglayas siya at nagpunta sa malayong lugar. Doon ay ginastos niya nang walang habas sa rangya at luho ang kaniyang mana. Nang maubos ang kaniyang minana, nagkaroon ng taghirap sa pinuntahang lugar. Ang bunsong anak ay namasukan bilang tagapakain ng mga baboy. Naranasan niya ang lahat ng hirap. Kung minsan ang tirang pagkain ng baboy ang kinakain niya. Para siyang pulubi. Gusgusin ang damit at walang sapin sa paa.

Naalala niya na sa bahay ng kaniyang ama masasarap ang kinakain ng mga alipin. Nagpasiya siya na bumalik sa kaniyang ama. Humingi siya ng tawad. “Ako’y di na karapat-dapat bilang iyong anak. Ama, gawin mo na lang po ako bilang isa sa iyong mga alipin.”



Subalit inutusan ng ama ang kaniyang mga tagapamahala. “Kumuha ng magandang damit at bihisan ang aking anak. Lagyan ng singsing ang kaniyang daliri. Suotan ng sandalyas ang kaniyang mga paa. Katayin ang pinakamalusog na batang baka. Ipagdiwang natin ang pagdating ng aking anak!”

Nang dumating ang panganay na anak mula sa bukid nagtaka siya sa ginagawang paghahanda. Ang sabi niya sa kaniyang ama, “Ako Ama ay hindi sumuway sa mga utos mo. Sa lahat ng pagkakataon pinagsilbihan kita. Kapag nagdiriwang ako at mga kaibigan ko, kambing lamang ang ipinakakatay mo. Ngayon na dumating ang anak na naging suwail sa iyo, nagwaldas ng iyong mga ipinamana ipinaghanda mo pa siya nang marangya.”

Nagpaliwanag ang ama, “Ipinagdiriwang natin ang pagdating ng iyong kapatid dahil namatay na siya at muli pang nabuhay! Nawala na siya ngunit ngayo’y muling nagbalik! Nararapat lamang na tayo ay magsaya at magdiwang!”

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 1 :** Sagutin ang sumusunod na tanong mula sa binasang kuwento. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ilan ang anak ng mayamang ama sa kuwentong binasa?
2. Sino sa mga anak ang humingi ng kaniyang mana? Saan siya nagtungo?
3. Bumalik ba siya sa kaniyang ama? Bakit?
4. Kung ikaw ang bunsong anak, ano ang gagawin mo sa mana na iyong matatanggap?
5. Anong mahalagang aral ang iyong napulot mula sa kuwento?

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 2 :** Ilarawan ang mga tauhan batay sa kanilang mga damdamin. Gawin sa iyong sagutang papel.

TAUHAN	PAGLALARAWAN

TAUHAN	PAGLALARAWAN

Isa rin ba ang pamilya ninyo sa gumawa ng sariling pagkakaabalahan sa loob ng tahanan sa panahon ng quarantine? Sa kuwentong ito ay matutunghayan mo kung paano naging makabuluhan ang bakasyon ng mag-anak kahit nasa loob lamang ng tahanan.

Halina't basahin ang kuwento.

Dahil sa paglaganap ng COVID-19 sa bansa, maraming mamamayan ang naapektuhan. Tulad na lamang ng pagkawala ng pinagkakakitaan ng mga tao dahil sa ipinatupad na Luzon Lockdown. Itinigil ang transportasyon at ang pagsasara ng iba't ibang negosyo. Kaya naman kapansin-pansin ang paghihirap ng marami at hindi alam kung paano sila makakakain sa araw-araw.

Isang negosyante na si Albert Garcia ang nagmagandang loob na tumulong sa Brgy. Magiting. Marami sa nakatira sa barangay na ito ay namumuhay nang isang kahig, isang tuka lamang. Lubos pang naghirap ang maraming pamilya dahil sa karamihan ay nawalan ng trabaho. Kung kaya't nagbigay ng mga donasyon sa mga residente ang butihing negosyante gaya ng bigas, sardinas, **noodles** at kape. Sa tulong ng kapitan ng barangay na si Kap. Ernesto Cruz at mga opisyal ng barangay, naging madali ang pamamahagi nito dahil sila mismo ang nagrepak ng mga donasyon.

Sa **basketball court** ng Brgy. Magiting isinagawa ang pagrerepak dahil ito lamang ang malawak na lugar kung saan kakasya ang mga donasyon. Matapos ang isang araw na pagrerepak ay agad din itong ipinamahagi sa bawat residente. Lubos ang pasasalamat ng bawat isa kay Albert Garcia dahil napakalaking tulong ang kaniyang ibinahagi sa bawat pamilyang naninirahaan doon.

**Gawain sa Pagkatuto Bilang 3 :** Ibahagi ang naging karanasan ng inyong pamilya sa panahon ng pandemic. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ito ang gawain na susukat sa antas ng iyong pagkatuto mula sa natutuhang kompetensi.

Simulan mo na. Kaya mo ito!

### **Ang Unang Kalabaw at ang Unang Baka**

Noong unang panahon, ang balat ng unang baka at ng unang kalabaw ay eksakto lamang sa kanila. Nakapaglalakad din sila noon tulad ng tao na nakatayo sa kanilang hulihang dalawang paa. Nakatira sila sa bukid ng magsasakang si Mang Ambo. Sila ang katu-katulong ng matanda sa kaniyang mga gawain. Mabait naman si Mang Ambo sa kanila pero iniisip ng baka na masyado silang subsob sa trabaho.

“Sobra na ang amo natin. Palagi na lang tayong pinagtatrabaho sa init ng araw,” sabi ni Basyong Baka. “Tama na! Sobra na! Magbakasyon naman tayo,” dugtong pa niya.

“Oo nga, ano,” sangayon ng kalabaw na napapaisip sa sinabi ng kaibigan.

“Gusto mo maglaro tayo sa ilog mamayang hapon?” mungkahi ni Basyong Baka. “Tumakas tayo habang nagpapahinga si Mang Ambo,” ang dugtong pa niya.

At ganoon nga ang ginawa ng magkaibigan. Habang nagpapahinga ang amo nila ay dahan-dahan nilang kinalag ang kanilang tali at saka nagtakbuhan patungo sa ilog. Tinanggal nila ang kani-kanilang mga balat at isinabit sa mababang sanga ng kakawate. Mayamaya pa’y masaya nang naglaro sa tubig ang dalawa.

Dahil sa sobrang kasayahan ay hindi na nila namalayan ang oras. Nagising si Mang Ambo at nakitang wala na sa kanilang kulungan ang dalawang hayop. Dali-dali siyang bumangon at kinuha ang kaniyang latigo. Mabilis siyang lumabas para hanapin ang dalawa.

Naging madali lamang kay Mang Ambo ang paghahanap sa mga hayop. Sinundan lamang niya ang bakas ng mga paa nila sa lupa at nakita agad niya ang magkaibigang tuwang-tuwa sa paliligo sa ilog.

“Aha! Tumakas kayo para makapaglaro sa ilog!” galit na galit na sigaw ni Mang Ambo. “Heto ang bagay sa inyo!” sabi pa niya habang inaamba ang hawak sa latigo.

Sa takot na mahampas sila ng latigo ay kumaripas ng takbo paahon ang dalawa. Kinuha nila ang kani-kanilang balat na nakasabit sa sanga ng puno at dali-daling nagbihis. Subalit sa pagmamadali nila ay nagkapalit pala sila ng balat na isinuot.

Dahil mas malaki ang kalabaw, naging masyadong maluwag ang balat niya kay baka. Ang balat naman ni Baka ay masikip na masikip kay kalabaw. Hindi na nila magawang magpalitan uli ng balat sa takot kay Mang Ambo.

Hiyang-hiya ang dalawa sa kanilang amo. Naging mabuti naman sa kanila si Mang Ambo kaya nga lang, ang kalabaw at bakang tulad nila ay sadyang sa bukid dapat magtrabaho. Iyon kasi ang kanilang papel sa mundo. Sa hiya ay nakayuko silang lumapit kay Mang Ambo. Sa halip na patayo silang lumakad gamit ang dalawang paa sa hulihan ay ginamit nila ang apat na paa. “Patawad po, Mang Ambo,” halos paanas na sabi nila.

“Pinatatawad ko na kayo pero ipangako ninyong hindi na kayo uulit sa ginawa ninyong ito,” sabi naman ni Mang Ambo.

“Hinding-hindi na po, magiging tapat po kaming maglilingkod sa inyo,” pangako ng dalawa.

“Bilang tanda sa kasunduan natin, lalakad kayo gamit ang apat ninyong mga paa at hindi na rin kayo puwedeng magpalitan ng balat.

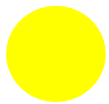
**Gawain sa Pagkatuto Bilang 4:** Ilarawan ang bawat tauhan sa kuwentong “Ang Unang Kalabaw at Unang Baka” batay sa mga damdamin nito. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

**A**

---

**Gawin sa Pagkatuto Bilang 5:** Punan ang patlang. Isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

Ang pagbabasa ng kuwento ay isa sa mahalagang gawain upang malinang ang ating kaisipan. Sa pagbabasa ko ng mga kuwento ay nabuo sa aking kaisipan na kailangang nauunawaan ko ang bawat ideya o detalye na nilalaman ng kuwento. Ilan dito ay ang \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ at mabubuting \_\_\_\_\_ na makukuha dito.



## Susi sa Pagwawasto

<div><div><div>Week 1</div><div>Gawain 2</div><div>1. Tahimik</div><div>2. Likod</div><div>3. Butas</div><div>4. Lumang</div><div>5. Malakas</div><div>6. Madilim</div><div>7. Matbay</div><div>8. Sapat</div><div>9. Abot talinga</div><div>10. Mabuting</div><div>Gawain 3</div><div>1. B</div><div>2. A</div><div>3. D</div><div>4. A</div><div>5. D</div></div></div>	<div><div><div>Week 2</div><div>Gawain 1</div><div>1. A</div><div>2. C</div><div>3. D</div><div>4. B</div><div>5. A</div><div>6. D</div><div>7. C</div><div>8. B</div><div>9. B</div><div>10. A</div><div>Gawain 3</div><div>1. D</div><div>2. A</div><div>3. D</div><div>4. A</div><div>5. B</div><div>6. A</div><div>7. B</div><div>8. C</div><div>9. B</div><div>10. D</div></div></div>	<div><div><div>Week 3</div><div>Gawain 1</div><div>1. C</div><div>2. C</div><div>3. A</div><div>4. C</div><div>5. B</div><div>1. 2</div><div>2. 4</div><div>3. 5</div><div>4. 1</div><div>5. 3</div><div>6. 7</div><div>7. 6</div><div>8. 8</div><div>9. 10</div><div>10. 9</div><div>Gawain 3</div></div></div>	<div><div><div>Week 4</div><div>Gawain 1</div><div>1. Isali</div><div>2. Ipinaglaba</div><div>3. Ihulog</div><div>4. babayaran</div><div>5. nagpaalam</div><div>6. Maglilinis</div><div>7. pinagsabihan</div><div>8. Nangalap</div><div>9. inipon</div><div>10. Ipanalangin</div><div>Gawain 2</div><div>1. Ipagluto</div><div>2. nagdiwang</div><div>3. Pinag-iingat</div><div>4. ipinanghihiwa</div><div>5. kaliliggo</div><div>6. Magtanim</div><div>7. nananahi</div><div>8. Pag-aaralan</div><div>9. kasusweldo</div><div>10. Pumasok</div></div></div>	<div><div><div>Week 5</div><div>Gawain 1</div><div>1. C</div><div>2. D</div><div>3. D</div><div>4. B</div><div>5. A</div><div>Gawain 2</div><div>1. A</div><div>2. A</div><div>3. D</div><div>4. A</div><div>5. C</div><div>Gawain 3</div><div>1. D</div><div>2. F</div><div>3. I</div><div>4. H</div><div>5. G</div><div>6. J</div><div>7. A</div><div>8. C</div><div>9. B</div><div>10. E</div></div></div>	<div><div><div>Week 6</div><div>Gawain 1</div><div>1. A</div><div>2. A</div><div>3. A</div><div>4. C</div><div>5. B</div><div>6. A</div><div>7. A</div><div>8. B</div><div>9. A</div><div>10. A</div><div>Gawain 3</div><div>1. A</div><div>2. B</div><div>3. A</div><div>4. C</div><div>5. B</div><div>6. A</div><div>7. A</div><div>8. B</div><div>9. A</div><div>10. A</div></div></div>
---	---	--	--	---	---

# PIVOT Assessment Card for Learners

## Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.



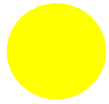
- ★ -Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ -Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? -Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

### Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	
Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong ★, ✓, ?.





## Sanggunian

---

“Ang Pangako ni Gina” ni Mitch A. Javier , Alab Filipino 6 TX, p. 80-81

EASE Modyul 20 Pagsulat ng Talaarawan, LRMDs, <https://lrmds.deped.gov.ph/detail/6887>

Marasiga, Menche B. “Sa Isang Iglap” Paaralang Elementarya ng Hermana Fausta, Lungsod ng Lucena, 2019.

LRMDs Portal. Media Gallery. 2020. <https://lrmds.deped.gov.ph/create/type/1>

MISOSA-Pagbibigay-ng-Angkop-na-Wakas-sa-Isang-Talata-o-Kuwento.pdf

Agarrado, Patricia Jo C. et al. 2016. Alab Filipino 6 Batayang Aklat p.45-49. Bloombooks.

Agarrado, Patricia Jo C. et al. 2016. Alab Filipino 6 Manwal ng Guro p.46-49. Bloombooks.

Belvez, Paz M. 2011. Landas sa Pagbasa 6 p. 9-12, 13-18, 122-128, 139-143, at 167-177

Alab Filipino 5 p. 63

Edukasyon sa Panahon ng Krisis, Akda ni Rona Theresa U. Napoles,  
MTI, Lucena East IX Elementary School, Lungsod Lucena, 2020

Liwanag, Lydia B. *Landas sa Wika 6 Batayang Aklat sa Filipino*

*Ikaanim na Baitang*, 151. Quezon City, Philippines: EduResources  
Publishing Inc. 2011.

Banlaygas, Emilia L. *Komunikasyon 6*, 207, Manila , Philippines: Rex  
Bookstore, 2002.

Pinagkunan ng Larawan: *LR Portal Gallery*

**Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:**

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 locals 420/421

Email Address: [lrmd.calabarzon@deped.gov.ph](mailto:lrmd.calabarzon@deped.gov.ph)

